10 ՓԱՐԱ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՏԻԳՐԱՆ ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
20, Պապը Ալի Ճատտէսի, 20
Կ. ՊՈԼԻՍ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ارمنيجه يومى سورهانتاك غزته سى
اداره خانه سى
باب عالى جاده سى نومرو ٢٠

Direction du Journal Arménien
SOURHANTAG
20. Avenue de la S. Porte
CONSTANTINOPLE

ԵՏ ՉԻ ՏՐՈՒԻՐ
Խմբագրութեան ուղղուած ո՛ և է գրութիւն

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ
12 ամիսը կանխիկ ղրշ. 75
6 » » » 40

ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
Թղթատարէ ծախքը մեր վրայ
12 ամիսը կանխիկ ղրշ. 100
6 » » » 54

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ
Թղթատարէ ծախքը մեր վրայ
12 ամիսը կանխիկ ֆր. 22
6 » » » 11

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրշ.
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ:

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ կը հրատարակուի առաւօտները արշալոյսին:

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Գերմանիոյ կայսրը Ֆրանսական յածաւորակ մը կ'այցելէ, և այս առթիւ քաղաքավարական հեռագիրներ կը փոխանակուին իր և Ֆրանսական Հանրապետութեան նախագահին միջեւ: Քաղաքականութեան սկզբունքին տեղեակ անձերու համար եթէ առիկա սովորականէն աւելի բանի մը նշանակութիւնը ունի, այն ալ սա կրնայ ըլլալ որ, հայրենամոլներու պատճառած գրգռութիւնը կորսնցուցած է այլ եւս այն թշնամական զօրութիւնը, որ արգելք կ'ըլլար մինչեւ հիմա այս տեսակ լոկ բարեկամական ցոյցերու իսկ, որոնք ո՛րքան ալ սերտ ըլլան, միջնապէս միայն անձնական քաղաքավարութենէ կամ անհատական զգացումներու շրջանակէն դուրս չելլելով, պետական փոխադարձ շահերու վրայ զգալի ազդեցութիւն մը չեն կրնար ունենալ:

Բայց հանրածանօթ հայրենամոլներու համար ի՞նչ մահացու մեղք մըն է որ Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահը ելլէ ընդհանուր ազգին անունը փոխադարձ շնորհակալութեան արտայայտութիւններ ընէ Ֆրանսայի մեծ թշնամիոյն:

Հայրենամոլ բառին վրայ մի՛ գայթակղիք, հայրենասիրութենէ շատ տարբեր բան է այն, որ միայն ճշմարիտ Ֆրանսացիներուն յատուկ է. իսկ հայրենամոլները անոնք են որ կա՛մ տգիտութեամբ և կամ շահամոլութեամբ, երկրին ճշմարիտ շահերուն արգելք ըլլալէ զատ, Գերմանիայէն վրէժ լուծելու յամառութեամբ կամ բաղդախնդրութեամբ, երկրին 1000 միլիոն ոսկի ուղղակի վնաս, և գուցէ 1000 միլիոն ոսկի ալ անուղղակի վնաս հասցուցած են, մինչդեռ այս ահռելի գումարները տնտեսագիտական մեծամեծ հրաշքներ կրնային գործել:

Ահա այս է հայրենամոլներու էչ-խեղութեան արդիւնքը:

Աշխարհ կը վկայէ որ Ֆրանսա, զինուորական տեսակէտով աւելի հզօր է այսօր քան Սէտանէն առաջ:

Բայց ո՛վ որ կ'ըսէ թէ վատնուած այն 1000 միլիոն ոսկի աւերորդ ծախքին շնորհիւ այսպիսի զինուորական փայլուն վիճակի մը հասած է, կա՛մ տգիտաբար կը խօսի և կամ մասնաւոր նպատակով:

Մէկ մէկու նայելով բոլոր Եւրոպական մեծ ազգերն ալ տարապայման կերպով իրենց զինուորական ոյժը բարձրացուցած են: Ասոր գլխաւոր նշանը Ֆրանսա ինք տուած է հայրենամոլ խումբին ազդեցութեան տակ, որպէս զի Գերմանիոյ վրայ զինուորական առաւելութիւն մը ունենայ, որ բնականաբար չկրցաւ յաջողել, միայն Ֆրանսայի այս մասին ըրած ճիգերը պէտք չէ զօրքանային, ու եղած աւերորդ ծախքերը պարապը երթալէ զատ բոլոր աշխարհ ալ փորձանքի պիտի հանդիպէր:

Քաղաքականութեան մէջ նուէրէն վաղուան գործ է, իսկ այսօրուանն է միայն հաշուեկշիռը: Յաջորդ յօդուածի մը մէջ պիտի բացատրենք թէ ընդհանուր Եւրոպական պատերազմ մը բոլորովին անհաւանական կ'ըլլայ հետզհետէ, Լա-Հէյի Դեսպանախորհուրդը կա՛մ յետագայ դեսպանախորհուրդ մը ըլլայ թէ ոչ, որով զինուորական ներկայ անհելի ոյժերը իրենց իրական պատերազմի ազդեցութիւնը ինքնին կորսնցուցած կ'ըլլան: Բայց առայժմ մասնաւորաբար Ֆրանսայի և Գերմանիոյ վրայ խօսելով, կրնանք ըսել որ այս երկու ազգերու մէկ մէկու կոկորդին պլլուելու ադէտը, երթալով երեւակայութեան շաւղին մէջ կը մտնէ, և այս պարագաներուն տակ, Գերման կայսեր Իֆիժէնիին այցելութիւնը, ինչպէս նաեւ անոր հաւանական այցը 1900ի Բարիզի արուեստահանդէսին, որչափ ալ անձնական հանգամանք մը ունենայ, Ֆրանսացիներուն ճշմարիտ գոհունակութեանը առարկայ պիտի ըլլան:

Բայց հայրենամոլներու մամուլը կ'աշխատի ժողովուրդը գրգռել Գերմանիոյ պետութեան դէմ, յածաւորակի մը տրուած քաղաքավարական ու անհատական այցելութիւնը առիթ առնելով: Այդ լրագիրներուն ամենէն ազդեցիկներէն մէկը կը պոռայ:

«Պատուոյ կորուստին յաջորդեց ուրիշ կորուստ մըն ալ. Ֆաշոտայէն վերջ Պէրկէն (Իֆիժէնիի գտնուած նաւահանգիստը): Անխուսափելի բան մըն է առիկայ: Երբ մեր արտաքին գործոց նշանաւոր նախարարը իր բարեկամ Անգլիացիներէն ձախ երեսին վրայ ապտակ մը կերաւ, անմիջապէս աջ երեսն ալ իր ազնիւ բարեկամաց՝ Գերմաններուն դարձուց, ուրիշ փառաւոր ապտակ մըն ալ ընդունելու համար, և այս կերպով կարողացաւ հաւասարակշռութիւնը պահպանել»:

Լը Բոբրէլ գրած այս տողերը կրնան գրգռիչ ըլլալ միայն. բայց հայրենասիրական և քաղաքագիտական, երբե՛ք:

Անգլիա չկլլեց Ֆաշոտայի խաղը: Սրդ նոյն իսկ այդ խաղին բուն հեղինակները Լը Բոբրէի ներկայացուցած բաղդախնդիր տխոյեաններն էին. և ֆրանսական կառավարութիւնը միայն անոնց ազդեցութեան հոսանքէն մղուելով պաշտօնապէս գործելու պարտաւորուեր էր. և աշխարհ գիտէ որ եթէ անգլիական թնդանօթներու սպառնալիքը, ըստ այդ հայրենամոլներուն, Ֆրանսայի անպատուութիւն կը բերէր, անգամ մը իրենց պողպատէ գրիչներուն վրայ նայելու էին թէ կրնա՞ն անոնցմով պաշտպանել իրենց ստեղծած գործը Անգլիացիին ռումբերուն դէմ:

Ֆաշոտա, խաղի առաջին դրամագլուխը չէր որով այս տաքգլուխ պարոնները սովորած են խաղալ բուն իսկ իրենց հայրենիքին դէմ, անյաջողութեան պատասխանատուութիւնը բեռցնելով միշտ այն ինչ կամ այն ինչ արտաքին գործոց պաշտօնէին ուսերուն վրայ:

Բայց Ֆաշոտայի և Պէրկէնի մէջ ի՞նչ նմանութիւն կայ, բաց ի այն գրգռութեան առիթէն որ ստեղծուած է Գերմանիոյ դէմ:

Ֆրանսա և Գերմանիա եւրոպական ընդհանուր պատերազմի մը երկիւղին հետզհետէ հեռանալը տեսնելով, Եւրոպայէ դուրս հեռաւոր գաղթավայրեր հաստատելու ետեւէ ինկած են. ու թէեւ Ռուսիա ալ միեւնոյն բանը կ'ընէ, բայց իր ձեռնարկը մասնաւոր գաղթավայրեր հաստատելէ աւելի, բուն Մայր-երկրին սահմանները ընդարձակելու պէս բան մը ըլլալուն համար տարբեր բնութիւն մը ունենալով, այդ սահմանէն դուրս շահու նոյնութիւնը կը մնայ իրենց միջեւ, միայն Անգլիոյ մրցման դէմ:

Ուրիշ կերպ խօսելով, եթէ Ֆրանսա և Գերմանիա Եւրոպայի մէջ իրարու թշնամի կրնան համարուիլ, Եւրոպայէ դուրս իրարու պաշտպանութեան կարօտ բարեկամներ են:

Թէ՛ խելահաս և լրջամիտ Ֆրանսացիները և թէ իրենց օտար բարեկամները կատարելապէս կը հասկնան այս ճշմարտութեան, ժամանակաւոր արգելքները ինչ որ ալ ըլլան: Հեռաւոր գաղթականութեանց քաղաքականութիւնը բնական կապով հետզհետէ իրարու կը մօտեցնէ այս երկու հզօր ազգերը, և Ֆրանսայի հայրենամոլները յիրաւի մեծ հայրենասիրութիւն մը ցուցուցած կ'ըլլային, եթէ Ֆրանսայի և Գերմանիոյ միջեւ թշնամութիւնը վառ պահել աշխատելու տեղ, երկու կողմը աւելի եւս իրարու մօտեցնելու հոգ տանէին:

Անցեալ այն ժամանակները, երբ Եէնայի մէջ Նաբոլէոն մը բոլորովին կը ջախջախէր Բրուսիան, որ միայն 65 տարի վերջը նորէն կարող կ'ըլլար իր կարգին Սէտանի մէջ Նաբոլէոնեան Ֆրանսան ջախջախելու, և որ այսօր փափաքելի դաշնակից մը ըլլալու չափ զօրացած է նորէն: Բայց Ֆրանսա և Գերմանիա դատ զատ որոշիչ ոյժ մը չեն կազմեր Չինաստանի մէջ կամ այլուր Անգլիացւոց մրցումին դէմ, մինչդեռ իրարու հետ միանալով կրնան մեծ բան մը ըլլալ:

ԼՈՒՌՆԻԿ

ՏԵՍԼԱԾՐԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

ԻԶՄԻՐԵԱՆՑ ԿՏԱԿԻ
ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹԵԱՆ,

5. Հայերէն Քերականութիւն
Օլլէնտորֆի դրութեան
համապատասխանութեամբ

Հրահանգ 1.

Հաց ունի՞ս.—Ունիմ.—Հաց չունի՞ս.—Հաց չունիմ, մայրի՛կ. շաքարի տեղ ինծի հաց բեր գալ անգամ:

Հրահանգ 2.

Ի՞նչ հաց ունիս.—Պախալին խմոր հացը ունիմ.—Պախալին ըղբը ի՞նչ հաց ունի.—Իր թաղի փռւային երկայն դեղին հացը ունի.—Պախալը խմոր հաց չունի՞.—Չունի.— Ալիւր ունի՞.—Ունի.—Ի՞նչ կարագ ունի.—Թայֆին կարագը ունի.—Թանին կարագը ո՞վ ունի.—Քովլի գրաբար պախալը ունի.—Անունը ի՞նչ է.—Դադարումի համար անտ, շարժումի համար անտ.—Է՛ սա Եանին ի՞նչ կը ծախէ.—Չըռօզ կը ծախէ.—Ո՞վ կը ծախէ.—Մենծ պախալը կը ծախէ.—Անունը ի՞նչ է.—Դադարումի համար ա՛լ անտ, շարժումի համար ա՛լ անտ:

Հրահանգ 3.

Ե՞ս բարի եմ մի դո՞ւն.—Դուն բարի ես.—Դո՞ւն աղուոր ես մի ե՞ս.—Կնիկդ աղուոր է.—Կնիկս պարկե՞շտ է.—Կնիկդ պարկեշտ է.—Ո՞ր կնիկս պարկեշտ է.—Պսակեալ կնիկդ ալ պարկեշտ է, անպսակ կնիկդ ալ պարկեշտ է.—Աղախինս ալ աղուո՞ր է.—Դրացւոյդ աղախինն աւելի աղուոր է.—Ո՞վ ամուսնալուծութիւն ըրաւ.—Պսակեալ կինը.—Ո՞վ ամուսնալուծութիւն ընել տուաւ.—Անպսակ կինը.—Սէրը ազա՞տ է.—Ո՛չ, Տօքթօռը ազատ է... ի գիտութիւնս.—Տօքթօռը ազատ չէ՞ ի գեղեցկագիտութիւնս.—Աւելի ազատ է.—Ի՞նչու համար կանայք ստինք չունին եսեւնին.—Որովհետեւ աչք չունին եսեւնին.—Աչքի բժիշկները չե՞ն կրնար բանալ.—Ամեն բժիշկ կրնայ բանալ, քանի որ բնութեան ըրած մէկ բնախօսական սխալը գիտութիւնը կրնայ ուղղել յօգուտ և ի հեշտանս մարդկութեան.—Ամեն բժիշկ կրնա՞յ բաց աչքը գոցել.—Այո՛, Տիկին.—Ի՞նչպէս կը գոցէ.—Միսով, գործիքով.— Պիւաճէին բա՞ցն ալ միսով կը գոցուի.—Ո՛չ, Տէ՛ր, այլ նոր հասոյթով.—Նոր հասոյթը ո՞ւր կը ծախեն.—Շուկան կը ծախեն.—Պօն Մառչէն չե՞ն ծախեր.—Կը ծախեն.—Ի՞նչ կը ծախեն.—Թուղթէ շապիկ կը ծախեն.—Ո՞վ իմ շապիկս ունի.—Դրացիիդ եղբօրը բարեկամին քրոջը դաստառուն ունի.—Չունի՞.—Չունի:

Հրահանգ 4.

Ծե՞ծ կ'ուտե՞ս.—Ո՛չ, պաղպաղակ կ'ուտեմ.—Ո՞վ ծեծ կ'ուտէ.—Պախալին ըղբը.—Պախալը ի՞նչով իր ըղբը կը ծեծէ.—Շեկերին թելէն անոր քիթին բերնին կ'իջնենէ.—Վարպետը ծեծ չուտե՞ր.— կ'ուտէ, կաղին ընէրէները վարպետին գլուխը կ'անցունէ պախալին ըղբը.—Ո՞վ շամբանը կը բռնէ.—Սպասաւորը.— Սպասաւորը շապիկներ կը հագնի՞.—Չը հագնիր.—Ի՞նչ կը հագնի.—Պելճիգայի տէրոջը հին հագուստները կը հագնի.—Ի՞նչ կ'ուտէ.—Թուղթէ հելվա կ'ուտէ.—Ո՞վ շամբանին վրայ գոհոլ թափեց.—Ո՛չ ես թափեցի ո՛չ դըրացիս.—Դրացիիդ շամբանին մօրը հաստե.—Ո՛չ.—Ուրկէ՞ կ'առնէ մօրը, պախալէ՞ն.—Ո՛չ պախալէն ո՛չ պախալին ըղբէն, Պազառ Ալմանէն կ'առնէ.—Աղէկ կը վառի՞.—Աղէկ կը վառի.—Խաւա՞ր կը վառի.—Խաւար կը վառի.—Ի՞նչու չի վառիր կոր.—Շամբանը կը սրբեն կոր.—Շամբանը ծծմբո՞վ կը սրբեն.—Սոճիով.—Սապոն լաթով չե՞ն սրբեր.—Կը սրբեն.—Մինչեւ որ շամբանը չը սրբեն, գոհոլ ա՛լ չը՞ պիտի ծախուի.—Ո՛չ, Տիկի՛ն.—Հաց ունի՞ս.—Շաքար ունիմ.—Ի՞նչ ուսումնք կ'աւանդէք Որբանոցին մէջ.—Մառայարանութիւն, Բեռնակրագիտութիւն և Ադամ Եւայէն ի վեր խօսուած լեզուներ.—Օլլէնտորֆի՞ դրութեամբ.—Օլլէնտորֆի կամ Եւրոպական ո և է դրութեամբ.—Նի՞սա կ'ընէք թէ կա՞ց.—Երկուքն ալ.—Ի՞նչ հաց ունի՞ք.—Կարթի հաց.—Ի՞նչ բան կ'ախորժի՞ք ամենէն աւելի տեսնալ.—Լաց, լալ:

Հրահանգ 5.

Ծննդեանդ տարեդարձը տարին քանի՞ անգամ կուգայ.—Տարին տասն անգամ.—Քանի՞ տարու էք.—Երեք ամսու.—Ի՞նչ լեզու կը խօսիք.—Գաղղիերէն.—Գաղղիերէն չէ՞ք խօսիր.—Այո՛, Պարո՛ն, գաղղիերէն կը խօսիմ.—Ի՞նչ դրութեամբ սորվեցաք.—Օլլէնտորֆի դրութեամբ, վեց ամսուան մէջ.—Օլլէնտորֆին ամիսը քանի՞ օր է.—Երբեմն մինչեւ երեք հարիւր վաթսունըհինգ օր.—Տարւոյն քանի՞երորդ ամիսը ծնաք.—Ութսուներորդ ամիսը.—Թուաբանութիւն ալ սորվեցա՞ք.—Այո՛, Պարո՛ն.—Վեց անգամ վեցը քանի՞ կ'ընէ.—Տասներկուք.—Մինակ Թուաբանութի՞ւն սորվեցաք.—Ո՛չ, Հանրահաշիւ, Երկրաչափութիւն, Եռանկիւնաչափութիւն ալ.—Եօթն անգամ եօթը քանի՞ կ'ընէ.—Եօթանասուն եօթը.—Քանի՞ տարի մնացիք դպրոցը.—Տասներեք տարի.—Իննսուներինը ութսուներվեցէն ելլայ նէ, ի՞նչ կը մնայ.—Տասներեք.—Շրջանաւարտի վկայականնիդ ստացա՞ք.—Այո՛, Պարո՛ն.—Ի՞նչ գործի հետեւելու մտադիր էք.—Օսմանեան Պանքան պիտի մտնամ.—Գաղղիերէն պաղ ջուրը արակա՞ն է թէ իգական.—Իգական, La l'eau froid.—Գլխարկնիդ դրէք, Պարո՛ն. ի՞նչ աղուոր գիտունի գըլխարկ.—Ի՞մ գլխարկս ունիմ թէ դըրացւոյնս.—Դրացւոյնդ ունիս.—Քո՞ւ գլուխդ ունիս թէ՞ իմս.—Ոչ քուկդ ունիմ ոչ իմս. ոչխարին գլուխն ունիմ:(1)

ԵՂԻԱ ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ

ՄԵՐ ԿՕՇԻԿՆԵՐԸ

Մորթ եւ կաշի. — Աղտոտմն.

Մեր առօրեայ գործածութեանց ենթակայ և կեանքի հետ սերտ առնչակից առարկաներու և զանազան նիւթերու վրայ տարրական ծանօթութիւն անգամ չունեցողներու ստուար մեծամասնութիւն մը կայ մեր մէջ դժբաղդաբար:

Ցաւալի է ըսել, իրենց կեանքը դպրոցի գրասեղաններուն վրայ մաշեցնող դպրոցականներ անգամ շատ խակ կը տեսնուին այն տեսակ բաներու մէջ, որոնց մասին իրենց խոր տգիտութիւնը պարտկելու երեւոյթ ունեցող Զաքարեական պապանձումը զարմանքէ աւելի զայրոյթ պիտի ներշնչէ ձեզի:

Անուրանալի է սակայն թէ շատ բաներ ալ գիտեն անոնք, մեծ մասամբ ուռուցիկ և Թռուցիկ, որոնք գործնական կեանքի մէջ բնաւ օգուտ մը չպիտի ունենան իրենց: Շատ վերերը կրնան թռիլ անոնք վերացական աշխարհներու մէջ. բայց, ինչ որ արգահատելին է, չեն կրնար քալել սառած հողին վրայ:

Մեր դպրոցներուն մէջ կարգ մը ...բէններ կ'աւանդուին. ասոնց մէջ էջքէբէն ալ իր պաշտօնական տեղը ունի: Բայց եկու տես որ առ ձեռն ի-

(1) Աւարտն Երկուշաբթի:

րերու և ոչ մէկուն գէթ տարրական ծանօթութիւնը կը զգուի պէտք եղածին պէս, իբր թէ այս աշխարհի մարդիկը շէլլային և չպիտի ըլլան։

Հարցուցէք և պիտի զարմանաք։ Անցեալները ես հարցուցի 13-14 տարեկան դպրոցական Օրիորդի մը․ «Օրիորդ, ան ի՞նչ չէք կօշիկներ, որոնք ձեր փոքրիկ սիրուն ոտքերն են գրկեր․ բայց բան մը պիտի հարցնեմ ձեզի, արդեօք ի՞նչ և ինչէ՞ են այդ կօշիկին նախնական նիւթերը։

—Տակը փայտ, վրան՝ լա՞թ, պարոն։

Զարմացայ և զարմացէք։ Օրիորդը իր կօշիկին նրբանի կաշին փայտ կը կարծէր և երեսի այծեմորթը՝ լաթ․ արդեօք այժմու նորոյթ կօշիկներու խաւաքարտէ կրունկներուն համար ի՞նչ պիտի ըսէր։

—Օրիորդ, մի՛ վախնաք, ձեր անունը չպիտի հրապարակեմ բնաւ․ բայց կը յորդորեմ ձեզ որ Սուրհանդակ կարդաք, որուն մէջ ամէն շաբթու յաջորդաբար պիտի խօսիմ իրագիտական այս կարգի զանազան նիւթերու և առարկաներու վրայ, որով կը յուսամ թէ՝ ձեզի և ձեզի պէսներուն պիտի կրնամ ձեռքէս եկածին չափ օգտակար ծառայութիւն մը մատուցանել։

Ձեր կօշիկը, օրիորդ, փայտ և լաթ ըսուած բաները բնաւ չունի իր վրայ։ Սխալ էք լսեր․ փայտէ շինուած ոտնամաններ ալ կան․ բայց անոնց Նալըն կամ Նաֆոուլեա անունը կուտան։ Լաթէ շինուած կօշիկներ ալ կան, որոնց տակը կամ նրբանը փայտէ չէ սակայն․ փայտը լաթի հետ չի կարուիր, ինչպէս գիտէք։ Ձեր այդ փայտ կարծածին կոշէ կ՚ըսեն, օրիորդ․ և կաշին ուրիշ բան չէ բայց եթէ եզան, կովու և այլ չորքոտանիներու մորթը։

Մորթը դիմացկուն և անփտելի ընելու համար խաղախորդները զանազան գործողութիւններու կ՚ենթարկեն նախ, խմորացմամբ (fermentation) կամ կրախառն ջուրի մէջ ձգելով կ՚ուռեցնեն զանոնք, և զուլ զանակով ստեղները կորզելէ, լուալէ ու մաքրելէ վերջ կ՚աղաղեն։ Աղաղումը կը կայանայ ծառի կեղեւներու ջարդուքներէն։ Ֆրանսայի մէջ ամէնէն աւելի գործածուածն է կաղնեփոյի (écorce de chêne broyée)։ Ջուրի մէջ լուծուած կաղնեփոշին քիմիապէս կը բաղադրուի մորթին դոնդողային մասին հետ, և կը կազմէ անփտելի նիւթը, որ է կաշին։

Ֆրանսա իր սպանդանոցներէն տարեկան գրեթէ 1,600,000 մորթ, Հնդկաստանէն, Ափրիկէէն ու Հարաւային Ամերիկայէն ալ 2,000,000 եզան կամ կովու մորթ կ՚ընդունի կաշիի պատրաստութեան համար։

Եզան աղաղուած մորթերը ամէնէն դիմացկուն կաշիներն են։ Մորթերու հաստութեանը համեմատ աղաղման ժամանակը կը զանազանի։ Մեր ոտնամաններու նրբանը շինելու յատուկ դիմացկուն կաշիները մէկէ աւելի տարի կը մնան աղաղման փոսին մէջ։

Կովու մորթ ճեղքուած ու մոմնուած․ — Կովերու հաստ կաշիները մեքենայի միջոցով երկուքի կը ճեղքեն․ երեսի կողմինը նուրբ հատիկներ կը ներկայանէ, մինչդեռ միսի կողմինը ջղուտ և մանուտ է։ Այս մասն ալ իբր ստորին կաշի ողորկուելով ու մոմնուելով կը ծառայէ աժան կօշիկներու շինութեան

Հորթու մորթ՝ մոմնուած․— Հորթերու աղաղուած մորթերը գորշ-դեղին գոյնով են․ յաճախ կը մոմնեն զանոնք ճարպի և սեւ ներկի խառնուրդով մը։

Կովու մորթ՝ քարայծացած․ — Հունգարական եղանակով կաշի պատրաստելու համար իբր աղաղում կը գործածեն շիպը (alun)։ Քարայծացած (chamoisé) մորթերը սովորաբար ճերմակ են և կը գործածուին մանաւանդ ձեռնոցագործութեան մէջ։

Գառնուկի մորթ՝ [illegible]․ — Ասոնց խաղախորդները կ՚աշխատին ոչխարի, այծի, գառնուկի և ուլի մորթերու վրայ։ Կը պատրաստեն զանոնք նախ՝ քարայծացնող խաղախորդներու պէս՝ պաղլեղով, կ՚ուռեցնեն թեփի և ալիւրի քացխած խառնուրդով մը, և յետոյ կը ձգեն ալիւրի, հաւկթի դեղնուցի և պաղլեղի խառնուրդի մը մէջ։

Ուլի մորթ՝ սպիտակ․ — Լաւ տեսակ ձեռնոցներու համար գլխաւորաբար ուլի ճերմակ կամ ներկուած մորթ կը գործածեն։ Աժան ձեռնոցներու կը յատկացնեն ուլերու ոչ այնքան նուրբ հատիկներով մորթերը։ Այս տեսակէ ամէնէ ընտիր մորթերը կուգան Բաւարիէէն, Արտէշէն եւն․։ Ֆրանսա շատ կը ներածէ Գերմանիայէն և Իտալիայէն։

Մարօքեն․ — Մարոքէն կը կոչուին նոխազներու (էրքէճ) և այծերու ներկուած կաշիները, որոնք Մարոքի մէջ շինուած կաշիներուն պէս կը պատրաստուին։ Ասոնց աղաղումը կը կատարուի աղաւորով (սումագի աղաճը) և ներկուած մորթերը թեթեւապէս իւղոտուած ու փայլուն են։

Շակրեն Մարօքեն․ — Շակրէն կը պատրաստեն մանաւանդ Արեւելքի մէջ ձիու, ջորիի և իշու մորթերէն։ Երեսները հատիկներ գոյացնելու համար, մորթը մանանեխի հատիկներով կը ծածկեն ու մամլոյ տակ կը ճնշեն։ Մարօքէն շակրէնին ալ ողորկ կամ ցցուն հատիկներ կուտան փորագրուած գլաններու միջոցաւ։

Ջնարակազօծ կաշիներ․ — Ջնարակազօծ կաշիներ (cuir verni, րուղանի) կը պատրաստեն գլխաւորաբար հորթի և կովու ճեղքուած մորթերէն։ Օծումը կը կայանայ վուշի և քարմարցանկի (litharge, Մուրտեսէնկ) իւղերու և նուրբ կաւի բաղադրութենէ մը։ Ջնարակի վերջնական օծումը կը կատարուի կըպրախառն և ներկուած վուշի իւղով։

Կ․ ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ

ՀԱՅ-ՀՌՈՎՄԷԱԿԱՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Վաղը կիրակի, կէս օրէնյետոյ, Բէրա Սագըզ Աղաճ Հայ-Հռովմէականաց Պատրիարքարանին մէջ պիտի գումարուի Հասարակօթեան Ազգայնոց Ընդհ․ Ժողովը, պատրաստելու համար ընտրելեաց հնգանուն ցուցակը, որ պիտի մատուցուի Սինոդին։ Պատրիարքական տեղապահ Տ․ Աւետիս Արքեպ․ որ պիտի նախագահէ Ազգայնոց ժողովին, իր ստորագրութեամբ ուղղեր է բոլոր ժողովականաց հրաւէրները հայերէն լեզուաւ, որուն դէմ դրուեր է հայերէն տառերով և թուրքերէն բառերով թարգմանութիւնը, հրաւիրագիրներուն հետ ժողովականաց ղրկուեր է նաև մէկ մէկ օրինակ՝ կանոնագրքին պատրիարքական ընտրութեան եղանակը բացատրող հրահանգներէն․ ասոնց կցուած է բոլոր ընտրելի 14 եպիսկոպոսաց անունները պարունակող ընդհանուր ցուցակ մը։

Ցառաջիկայ երեքշաբթի կամ չորեքշաբթի Սինոդը պիտի գումարուի վերջնական ընտրութիւնը կատարելու համար։ Ընտրութեան արդիւնքը մասնաւոր անդեկագրով մը պիտի մատուցուի Բ․ Դրան, և ընտրեալը կայս․ ընդունելութեան արժանանալէ յետոյ պիտի ձեռնարկէ պաշտօնական գործողութեանց։

Ազգայնոց ժողովը որ կը բաղկանայ 66 անդամներէ՝ ըստ օրինի ներկայ անդամներէն երկու երրորդին մեծամասնութեամբ կը պատրաստէ ընտրելեաց հնգանուն ցուցակը, Սինոդն ալ իր ներկայ անդամներէն երկու երրորդին քուէովը կ՚ընտրէ Պատրիարքը։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՄԱՆՐ ՇՓՈԹՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ծագեցան անցեալ կիրակի առտու Պրուքլինի մէջ։ Շփոթութիւնը յարուցանողները եղան քաղաքին ելեկտրական թրամուէյին 3,000 գործաւորները, որոնք գործադուլ ըրին այն մեր․ ուժին վրայ, զորս թրամուէյի Թրանսիդ ընկերութիւնը բրաւ․ օրական 10 ժամ աշխատելու և 2 տոլար կանոնաւոր վարձք ստանալու առաջարկին մասին։ Քաղաքին փողոցները՝ գործադուլ ընողներով և իրենց համակրողներով լեցուած էին։ Ընկերութիւնը շատ մը ուրիշ մարդիկ գործածեց և նուազեցուց կառքերուն թիւը։ 2000 ոստիկաններ երթեւեկութեանց կը հսկէին։ Փողոցները խռնուած ամբոխը կը ծաղրէր նոր գործաւորները։ Քանի մը կառքերու վրայ յարձակում եղաւ և մէկ քանի անձեր ծեծ կերան։ Ցաճախակի կռիւներ տեղի ունեցան ոստիկանութեան և ամբոխին միջեւ․ որ վայրաշարժ մը տապալեց, կառաքարժ վակոնները քարկոծեց, և ելեկտրական թելերը խորտակեց։ Քանեյ կղզիին մէջ կառքը վարողը կառքէն գետին տապալեցաւ․ կառքը յուղարկաւորութեան թափօրի մը զարնուեցաւ, և դագաղը վար իյնալով ջախջախուեցաւ ու դիակը դուրս նետուեցաւ։ Ուրիշ կառք մը գործաւորներու կողմէ գիւղուած քարերուն վրայէն անցած ատեն, շատ մը ճամբորդներ ծանրապէս վիրաւորուեցան։ Քանի մը պաշտօնակալներ մասնաւոր կառքով մը ամբոխին մէջէն անցնելով կը քաշքշէին նոր գործաւորները, և կը պախարակէին գործադուլ ընողները։ Ամբոխը յարձակելով խորտակեց կառքը, պաշտօնակալներէն մէկ քանին ոստիկաններուն հասնելէն առաջ արդէն կիսամեռ վիճակի մէջ էին։ Գործադուլ ընողները կ՚աշխատին քաշքշերել Պրուքլինի մէկ ուրիշ երկաթուղիի ընկերութեան պաշտօնեաները, որ իրենց միանան։ Թրանսիդ ընկերութիւնը կը կարծէ թէ գործադուլը քիչ ատենէն պիտի վերջանայ․ սակայն գործաւորները կը յայտարարեն թէ պիտի շարունակեն, մինչեւ որ իրենց պահանջումին գոհացում տրուի։

ՓԻԼԻՊՊԵԱՆՆԵՐԸ․ — Մանիլյայէ կը հեռագրեն թէ պաշտօնաթուղթի մը նայելով՝ ճահճային տենդէ, ժանտատենդէ, թանչքէ և ուրիշ հիւանդութիւններէ և վերքերէ տառապող զինուորներուն թիւը 1388ի կը հասնի։ Մինչեւ հիմա ամերիկացի վիրաւորներուն թիւն է 1586։ Պատերազմին մէջ սպաննուածներէն զատ 292 զինուոր ալ իրենց առած վերքերէն մեռած են։ Հիմա, զինուորական կայաններուն մէջ գտնուածներէն զատ, հիւանդութեան ենթակայ եղողներուն թիւն է 1889։ Ֆիլիբբինեաններու ապստամբաց ժողովը կալուածներ գներ է Լաղուան և Պօրնէօ կղզիներուն մէջ, իբրեւ պատսպարան իրենց եւ քաշուելուն։

ՊԱՐԻԶԷ կը հեռագրեն թէ Ֆրանսայի առաջին գործոց նախարարութիւնը, Պատուոյ Լէգէոնի Խաչը տուեր է գերման նաւատորմին մէկ բարձրաստիճան սպային, որ այժմ Նիւ-Եորք կը բնակի, և որ ասկէ 7 տարի առաջ Ֆրանսայի նաւատի մը խղդուելէ ազատած էր։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԹՐԱՆՍՎԱԱԼ․—«Եթէ պատերազմ է միակ միջոցը, Ուիթլէնտըրներուն կացութիւնը բարւոքելու համար, կ՚ըսէ անգլիական թերթ մը, ուրեմն պէտք է պատերազմ ըլլայ, և այն ատեն մեղքը ոչ թէ մեր՝ այլ անոնց վիզը պիտի ըլլայ, որոնք կ՚ուրանան այն իրաւունքները զորս կը պահանջէ ամէն ազատ մարդ, երբ նոր երկրի մը մէջ կը հաստատուի։»

ՌՈՒՍ կառավարութիւնը 20 միլիոն տոլար արժողութեամբ ռազմամթերք ապսպրեր է Միացեալ-Նահանգներուն։ Այս առթիւ ամերիկեան լրագիր մը կ՚ըսէ թէ՝ ասիկա կ՚ապացուցանէ թէ երբ Ցարը խաղաղութիւն պահպանելու գաղափարը յղացաւ, միւս կողմէ ալ որոշեց ձեռք ձգել զայն ինչ գնով որ ալ ըլլայ։

ՉԻՆԱԿԱՆ ՆՈՐ ՇՓՈԹՈՒԹԻՒՆՆԵՐ․— Շանկայէ կը հեռագրեն թէ՝ արեւմտեան Թիպէթի մէջ ծանր շփոթութիւններ ծագեր են։ Ապստամբ Թիպէթցիները «Քրիստոնէական և միսիոնարական դաշնակցութեան» շէնքին վրայ յարձակելով զայն աւարի տուեր են։ Միսիոնար մը և իր կինը և ուրիշ կին մը մազապուր ազատեր են։ Անյարձակումին պատճառը չինական իշխանութիւններուն թշնամական ընթացքին կը վերագրուի։

ԱՒՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ․— Վիէննայէ կը գրեն Տեյլի թէ՝ նոյն քաղաքին մէջ ոստիկանութիւնը խիստ ընթացք մը կը բռնէ ընկերվարականներուն դէմ։ Վարչապետ կոմս Թուն իրեն ներկայացող ընկերվարական պատուիրակութեան մը յայտարարած է թէ՝ ոստիկանութիւնը լիազօր իշխանութիւն ունի գործելու։ Վարչապետ կոմս Թուն իբրեւ ներքին գործոց նախարար գերագոյն պետն է ոստիկանութեան, որ ժամանակէ մը ի վեր աւելի կը դրդէ ընկերվարականներու և ազատականներու գումարումները արգիլելու, քան թէ գրեթէ ամէն օր ի գործ դրուած մարդասպանութիւնները։ Փողոցներու մէջ, առանց աջ ու ձախ նայելու կը ձերբակալուին ամէն անոնք, որոնք քաղաքապետ Պ․ Լուէկըրի աննպաստ աղաղակներ կ՚արձակեն։ Պ․ Լուէկըր և Հակահրէականներու միւս պետերը ամէն անգամ որ ժողովրդեան կը ներկայանան, միշտ հայհոյչներով կ՚ընդունուին․ այնպէս որ ոստիկանութիւնը զանոնք և անոնց տուները ընկերվարականներոն չարունակական յարձակումներուն դէմ պաշտպանել կը հարկադրուի։ Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ փոթորիկ մը պիտի պայթի, և ընկերվարականներու մինչեւ հիմայ ցուցուցած հանդարտութեան պիտի յաջորդեն ծանր անկարգութիւններ, որոնց դէմ կուսակցութիւններու պետերը անկարող պիտի ըլլան բան մը ընել։

ՍԵՐՊԻՈՅ ԳՈՐԾԵՐԸ․—Սերպիոյ պաշտօնական շրջանակներուն մէջ կը յայտարարուի թէ վերջին դէպքերուն հետեւանօք եղած ձերբակալութիւնները չափազանցուած են լրագիրներուն կողմէ։ Սխալ է նաեւ այն լուրը թէ բոլոր ձերբակալեալները արմատականներ են։ Կատարուած քննութիւններէն հասկցուեր է որ Բազիչ՝ Թաւչանովիչ, Ծուրիչ, Լիսթիչ և Բրոդիչ Կնեազեվիչի դրդողներէն եղած են։ Գալով Պեկպատի երկու բժիշկներուն՝ Նիքոլիչի և Նորկէվիչի, ասոնց մեղսակցութիւնն ալ ապացուցուած է, ոչ միայն Կնեազեվիչի վկայութեամբ, այլ և իրենց տանը մէջ եղած խուզարկութիւններու պահուն գտնուած թուղթերով։ Նէյ Օճէ+ թերթին խմբագրին՝ Սթոյան Բրոթիչի՝ որ իբրեւ կասկածելի ձերբակալուած էր, նախապէս արքայական հրովարտակով շնորհուած ամսական նուէրը դադրեցաւ։

—Աղեքսանդր Թագաւորը ի մօտոյ Պարլսպատ երթալուն՝ չորս ամսի չափ պիտի մնայ, ուրկէ վերջը ուրիշ ջերմուկ մը պիտի երթայ, յաւելուածական դարման մը ստանալու։ Թագաւորին բացակայութեանը նախարարաց խորհուրդը պիտի ստանձնէ խնամակալութիւնը։ Բացարձակապէս սուտ է տարածուած այն լուրը թէ Միլան Թագաւորը փոխանորդաբար պիտի վարէ գործերը։ Բանակին ընդհանուր հրամանատարը իր գործողութեան ներկայ շրջանակէն դուրս չպիտի ելլէ։

—Պելկրատէ յուլիս 18 թուով կը հեռագրեն Վիեննական լրագիրներուն․— «Պաշտօնաթերթը այսօր հրատարակեց այն հրամանագիրը որ հանգստեան կը կոչէ մէկ քանի արմատական նախարարներ,— Սավա Կրուիչ, Անտրա Նիքոլիչ և Եովան Ճաճա։ Սթոյան Ռիպարաց փաստաբանը, ներքին գործոց նախկին նախարար, որ ազատականներու պետն է և վերջերս բուռն պայքար մը մղած էր Նախարարութեան դէմ, ընդունուեցաւ Աղեքսանդր և Միլան Թագաւորներուն կողմէ։ Քաղաքական մեծ կարեւորութիւն կ՚ընծայուի այս ունկնդրութեան, որովհետեւ կը կարծուի թէ անհամաձայնութիւնը վերջացած է, և Ռիպարացի ազատական կուսակցութիւնը կրնայ ապագային մէջ ոյժ տալ ներկայ դահլիճին։

—Վիեննայի լրագիրները կ՚ըսեն թէ Բեդերսպուրկի Նախորդ Սերպ գեսպանին Ս․ Աննա պատուանշանը տրուիլը փայլուն ցոյց մըն է արմատական կուսակցութեան անդամներուն նկատմամբ մղուած պայքարին դէմ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԵԼԵՒՄՈՒՏՔԸ․— Պուլկար կառավարութիւնը Լանտէրպանքի միջոցաւ 32½ միլիոնի առաջին մասնավճար մը ստացաւ ի հաշիւ նոր փոխառութեան։ Այս գումարին 29 միլիոն ֆր․ը վճարուած է պայմանաժամը անցած պարտքերու եւն․։

ԱՀՌԵԼԻ ՈՒՐԱԿԱՆ ՄԸ 205 տուն կործանեց Նիքոլաեւսքիի մէջ։ Տասնեւեց մեռեալ և 33 վիրաւոր կան։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՔՐՈՆԻԿ

Վերջին օրերս Ազգ․ Հիւանդանոցի մէկ քանի ներքին պաշտօնեաներու գործած զեղծումները Հոգաբարձութեան բաւական զբաղում պատճառեցին։ Բայց այս անգամ լրագրական հրատարակութիւններէ թելադրուելով չէ որ Հոգաբարձութիւնը քննութեան կը ձեռնարկ՚, այլ լրագիրներն են որ արդէն ձեռնարկուած քննութեան մը մասին տեղեկութիւն կը հաղորդեն հասարակութեան։ Աւելորդ է ըսել որ այս պարագան պատուաբեր է Հոգաբարձութեան, քանի որ անտարբեր չի գտնուիր անցած դարձածին համար։ Հիւանդանոցի կեդրոնական գրասենեկի հաշուակալը մէկ քանի օրէ ի վեր հիւանդանոցի տնօրինութեան գրասենեակին մէջ կը զբաղի հաշիւներու քննութեամբ․ կ՚ըսուի թէ հիւանդներու և ուրիշ կարգի պատսպարեալներու աւանդ ձգած գումարներէն 2-300 ոսկոյ բաց մը կայ, որուն անհրեւութացման պատասխանատու կը ճանչցուին տնօրինութեան գրասենեկի պաշտօնեաները։ Հարկաւ կատարուած քննութիւնը երեւան պիտի հանէ բուն պատասխանատուն, փափաքելի է որ Հոգաբարձութիւնը պաշտօնապէս հրատարակէ խնդիրը, սխալ ըմբռնումներու տեղի չտալու համար։ Այսքան ազգային հաստատութեանց մէջ, պաշտօնեաներու խղճամիտ գործունէութեան տեսակէտով, Նորէն Ազգ․ Պատրիարքարանը ամէնէն բաղդաւոր հաստատութիւնն է։ Հոն դիւանապետներ կան, որոնք երկար տարիներէ ի վեր կը պաշտօնավարեն, և օր մը իրենց որ և է մէկ արարքը քննադատող մէկը չէ գտնուած․ ամէնէն խստապահանջ անձերն իսկ մեզի հետ միասին նոյնը կը հաստատեն։ Դարձեալ, Պատրիարքարանի մէջ կան քարտուղարներ և պաշտօնեաներ, որոնք ամէն անձնուիրութիւն կը ցուցնեն։ Այս վիճակը հակապատկեր մը կը կազմէ Հիւանդանոցի վիճակին հետ, մինչդեռ հոն՝ մարդկային դժբաղդութեանց այդ ընդհանուր ցուցադրութեան հանդէպ՝ մարդ աւելի կը զգածուի ու կը գորովի․ բայց ո՞ւր է այդ մարդը, ահա բուն խնդիրը։

․˙․ Խարբերդի Առաջնորդին նկատմամբ մեր նախընթաց օրուան թերթին մէջ հրատարակուած հատուածին վրայ, հետեւեալ ծանօթութիւնը կ՚աւելցնէ մեր մտացի աշխատակիցը «Ոսպ»․ «Խարբերդի առաջնորդին նկատմամբ աննպաստ կը խօսիք, ձեր Ազգ․ քրոնիկին մէջ․ բայց մեղադրելին միայն Բագրատունի Ծ․ Վ․ը չէ։ Տեղացին անփոյթ է արդէն․ ամէնքն ալ՝ քիչ բացառութեամբ՝ անձնասէր մարդիկ են։ Խարբերդի մէջ գրեթէ Առաջնորդարան գոյութիւն չունի։ Բագրատունի Վ․ն ունի իր գրօսանքի ժամերը և ժողովականք իրենց պաշտօնն ու անտարբերութիւնը։ Եթէ կարող առաջնորդ մը ղրկուի հոն, թերեւս փոխէ տեղացին ու կազմակերպէ առաջնորդարանը․ սակայն դարձեալ անյոյս եմ․ որովհետեւ գործունեայ եպիսկ․ի պաշտօնավարութեան օրով ես, նոյն աննախանձելի վիճակն ունէր Խարբերդի առաջնորդարանը։ Շատ կը զարմանամ մանաւանդ Պատրիարքարանի անցեալ տարուան տնօրինութիւններէն միայն վրայ․ կը խորհէր Պետրոս Վ․ն եպիսկ․ ձեռնադրել տալ, գոհ եմ որ այս որոշումը չգործադրուեցաւ։» Խառն ժողովը Խարբերդի Առաջնորդին համար հրապարակի վրայ ըսուածները նկատողութեան առնելով, ինչպէս երէկուան թերթին մէջ հրատարակուած էր, որոշեր է օգնական մը տալ իրեն։ Մեր պահանջը և անկից աւելի Խարբերդի վիճակին պահանջը այս էր, որ պաշտօնապէս ալ կը հաստատուի այս անգամ։ Կը սպասենք որ Կրօն․ Ժողովը ժամ առաջ ընէ այդ կարգադրութիւնը։

․˙․ Մէկ քանի շաբաթ առաջ գրած էինք թէ՝ Վանայ մէջ աշակերտ Երուանդ Համբարձում էֆ․ի հաստատած որբանոցն ալ իր հիմնադրին նման դժբաղդութեան հանդիպած է և նիւթական դժուարին շրջան մը կ՚անցնէ։

Այս հաստատութիւնը 80 ոսկիի պարտք մը ունի և կը խնդրէ որ Պատրիարքարանը այս գումարը վճարէ, որպէս զի նոյն հաստատութիւնը բոլորովին գոցուելու չդատապարտուի։ Պատրիարքարանի նպաստից անուկէն 25 ոսկի պիտի վճարուի Երամեան էֆ.ի, որպէս զի չստիպուի ընդհատել իր այնքան օգտակար գործը։

.˙. Խառն Ժողովը իր վերջին նիստին մէջ նկատողութեան առեր է Տիյարպէքիրի և Պիթլիսի տեղապահներուն տեղական գործերու մասին գրած տեղեկագիրները, և որոշեր է ըստ այնմ հարկ եղած դիմումները ընել։

.˙. Սղերդի տեղապահ Փառէն վ. կը գրէ Պատրիարքարան թէ՝ տեղացի Հայերը Ասորիներու հետ խառն ամուսնութիւններ կը կնքեն և թէ ինք կ'աշխատի այս վիճակին վերջ մը տալ։ Կրօն. Ժողովը իր վերջին նստին մէջ նկատողութեան առնելով այս գիրը, իր հաւանութիւնը յայտներ է Փառէն վ.ի կարգադրութեան և որոշեր է գրել իրեն որ տեղական պահանջներն ալ ի նկատի ունենալով, հետզհետէ առաջքը առնէ այս կարգի ամուսնութեանց։

.˙. Ակնայ որբանոցը Ս. Կոզմոսի վանքը փոխադրելու առթիւ, որոշուեր է յարկ մըն ալ աւելցնել նոյն վանքին մէջ։ Այս շինութեան համար 25 ոսկի պիտի վճարուի Պատրիարքարանի նըպաստից անուկէն։

.˙. Օրթաքէօյէն կը գրեն մեզ.«Երէկ Թաղիս մէջ վախճանեցաւ հանգուցեալ տիրացու Խաչենեանի քոյրը՝ Բարիս՝ որ ամուրի ըլլալով իր 150-200 ոսկիի արժողութեամբ տունը Թաղիս Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն կտակած էր։ Թաղ. Խորհուրդը պատշաճ յուղարկաւորութիւն մը կատարեց, որուն նախագահեց Տ. Վահրամ Սրբազան, և հանգուցելոյն յիշատակը օրհնեց պատշաճ խօսքերով։»

.˙. Պէրպէրեան վարժարանի յարգելի հիմնադիր—տնօրէնը խմբագրութեանս ուղղուած նամակով մը շնորհակալութիւն կը յայտնէ եկեղեցական և աշխարհական այն անձնաւորութեանց, որոնք ներկայ գտնուեցան նոյն վարժարանին յունիս 21էն 30 կատարուած հարցաքննութեանց, եւ որոնց առանձինն թէ հրապարակաւ համակրական գնահատումներ ըրած են նոյն վարժարանին։

Դպրութեանց և գիտութեանց պսակաւորի վկայական ստանալու համար, իրենց աւարտական քննութիւններն անցուցած են Աւագ դասարանի աշակերտները են որոնք են.—Պ.Պ. Բարսեղ Բէշիշեան՝ Կեսարացի, 21 տարեկան, Յակոբ Գալֆայեան Պոլսեցի՝ 19, Տիգրան Գալփագճեան Պոլսեցի՝ 18, Սեպուհ Տանձիկեան Ակնցի՝ 19, Յակոբ Նորհատեան Զմշկածագցի՝ 18, Կոպեռնիկ Պէզազեան Պոլսեցի՝ 18, Հրանտ Գայըգճեան Պոլսեցի՝ 19, Գէդէոն Ջէօմլէքճեան Պոլսեցի՝ 19, Եդուարդ Գոլանճեան Պոլսեցի՝ 18։ Ասոնց չորրորդը եւ վերջին երկուքը իրենց վկայագիրները պիտի ստանան վերամուտին տեղի ունենալիք լրացուցիչ ինչ ինչ քննութիւններէ վերջ։ Ասոնցմով վարժարանին շրջանաւարտից ընդհանուր թիւը կ'ըլլայ 126։

.˙. Ուսումնական Խորհուրդը նիստ չունէր երէկ։

.˙. Ուսուցչական ընտրելեաց Քննիչ Յանձնաժողը ի նիստ գումարուելով երէկ Բերայի Մանկապարտէզի սրահին մէջ նախագահութեամբ Երեցեան Տրդատի, կատարեց ներկայացող ընտրելեաց քննութիւնները Կրօնի և Եկեղեցական պատմութեան մէջ։ Յառաջիկայ ուրբաթ յուլիս 16, ժամը 2ին, պիտի կատարուին Հայերէնի քննութիւնները։

.˙. «Մանչէսթըրաբնակ ազգայիններէն Ա. Ն. Սարգիս էֆ. Ծալըղճեան, որ միշտ իր համակիր կարեկցութեամբ մխիթարած է հաստատութեանս պատսպարեալները, այս անգամ ալ իր ամուսնութեան առթիւ բարեհաճած է ինքնաբերաբար 25 Օսմ. ոսկի նուիրել Որբանոցիս։ Ազնուասիրտ նուիրատուին հրապարակաւ արտայայտելով իմ և Որբուհեաց երախտագիտութիւնը և շնորհակալութիւնն իրը, անոնց հետ կը բարեմաղթեմ արեւշատութիւն և երջանկութիւն իր ամուսնութեան այս բարեպատեհ առթիւ եւս։»

Մայր Գալֆ. Աղջ. Որբանոցին Խնամակալ
Երանուհի Մայրապետ Յովհաննէսեան

.˙. Հանգուցեալ Ներսէս էֆ. Մինասեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են ազգային Հիւանդանոցին.—Տէր և Տիկին Աբրահամ Թէլլալեան 108 ղշ., Արմենակ էֆ. Թէլլալեան 54 ղշ., Նշան էֆ. Զամիչեան 54 ղշ.։

.˙. Մաքի կիսամեայ հանդէսին 13-րդ և 14րդ միացեալ թիւերը կը հրատարակուին այսօր։

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

21 Յուլիս 1899

Գոնսոլիտ գոցուեցաւ	23.
Երկաթուղի »	127.
Րէժի	315.
Պանգ Օթթօման	556.
Ֆրանսական 3%	100.85
Իտալական 5%	92.87
Սպանիական	60.35
Թրանսվալ	50.50

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը կատարուեցաւ երէկ Համիտիյէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը փառաւոր կառքի մը մէջ բազմած նոյն մզկիթը գնաց, ուր Ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը կայս. Պալատ դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին ֆրանսական դեսպանը, Ա. Թարգմանը, պահականաւուն հրամանատարը են., Հելլէն գործակատարը և Ա. Թարգմանը, Ասորիկաթոլիկներու Պատրիարքը չորս ընկերներով, հրամանատար Պեաժէ, Աթէնքի ռուս ընդհ. հիւպատոսը և 77 օտարազգի հիւրեր, որոնցմէ ոմանք անեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայս. [illegible]։

ԺԱՆՏԱԽՏԸ. — Աղեքսանդրիոյ Օսմ. առողջապահական պաշտօնակը կը հեռագրէ թէ՝ յուլիս 18ին ժանտախտի 1 դէպք պատահեր է և հին վարակեալ մը մեռեր է։ Յուլիս 19ին ալ ուրիշ դէպք մը պատահեր է, և վարակեալը իր տան մէջ մեռած գտնուեր է։

—Յուլիս 20ին Աղեքսանդրիոյ մէջ ժանտախտէ հին վարակեալ մը մեռեր է։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՀԻՒՊԱՏՈՍՆԵՐ.— Անգլիական կառավարութիւնը Վոլոյի հիւպատոս անուանած է Պ. Ա. Ա. Մէրլին։ Իզմիրի դեր-հիւպատոս՝ Պ. Ս. Համբըրն, և Սքիւպի դեր-հիւպատոս՝ Պ. Անթոնիօ Ֆոնթանա։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպան իշխան Մավրօքորտաթօ այսօր Աթէնքէ մայրաքաղաքս կը սպասուի։

ԼՈՆՏՈՆԻ ՕՍՄ. ԴԱՆՔԱՅԻՆ տնօրէն Պ. Պարի, որ մէկ քանի օրէ ի վեր հոս կը գտնուէր, առջի օր իր կնոջ հետ Լոնտոն մեկնեցաւ։

ՍՈՒՐԻՈՅ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՈՅ ընկերութեան դեր-նախագահ Սթաքբուլ դուքը, որ Դամասկոսի երկաթուղւոյ գծին շինութեանց վերսկսելու համար դիմումներ ընելու եկած էր, առջի օր Արեւելեան Ճեպընթացով Լոնտոն մեկնեցաւ։

ԲԱԹԱՆԱՅԻ (Իտալիա) Օսմ. հիւպատոս Գրիգոր էֆ. առջի օր մայրաքաղաքս հասաւ։

ՄԱՀ. — Եգիպտոսի դատական նախարարութեան խորհրդական Էմին Սայիտ պէյ Աղեքսանդրիայէ Մարսիլիա գացած ատեն շոգենաւին մէջ կաթուածահար ըլլալով մեռեր է։ Մարմինը ծովը նետուեր է։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ նորընտիր գործակատար Պ. Իվան Կէշօֆ մօտերս մայրաքաղաքս կը սպասուի։ Պ. Տիմիթրօֆ, որ առժամապէս Պոլսոյ գործակատարութիւնը կը վարէր, նորէն Աթէնքի գործակատար պիտի անուանուի։

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ամուսնութեանց, ծնունդներու և կտակներու վերաբերեալ արձանագրութեանց ձեւակերպութիւնները (այսինքն այսինչ տղուն այնինչին զաւակը ըլլալը, այսինչ կնոջ այնինչ մարդուն կինը ըլլալը, և կամ այսինչին կտակին մէջ յիշուած ժառանգորդը այնինչ անձը ըլլալն եւն.) Պատրիարքարաններու միջոցաւ կը կատարուէին։ Արդ, Սեզէէն կ'ըսէ թէ՝ այս արձանագրութեանց գործողութիւններուն մէջ մէկ քանի անկանոնութիւններ տեսնուած ըլլալով, Ներքին գործոց պաշտօնատան մէջ այս գործողութեանց համար մասնաւոր դիւան մը կազմուած է։

ԶԱՐԵՒԻԶԻՆ մահուան առթիւ Սելանիկի Բ. Նիքոլա եկեղեցւոյն մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեր է։ Հիւպատոսական մարմինը, Վսեմ. կուսակալին և հրամանատարին ներկայացուցիչները, Ռուսական հիւպատոսը և խուռն բազմութիւն մը ներկայ գտնուեր են։ Արարողութենէն վերջ կուսակալի օգնական Քոնսթանթինիսի փաշա ռուսական հիւպատոսարան երթալով Վսեմ. կուսակալին ցաւակցութիւնները յայտներ է։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ Մէսինօ վարժարան-նաւը Սելանիկ հասեր է։ Ունի 120 նաւաստի և 2 թնդանօթ, Ասով Սելանիկի նաւահանգստին մէջ գտնուող իտալական վարժարան-նաւերուն թիւը երեքի հասեր է։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպան Պ. Զինովիէվ առջի օրը շոգեմակոյկով Վոսփորի մէջ պտոյտ մը ըրաւ։

— Դեսպանատան Թըրքէց պահականաւուն մէջ առջի օր հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ ի յիշատակ հանգուցեալ Բուդաքով տեղակալին, որ մէկ քանի օր առաջ մեռած էր։ Ներկայ էին Ռուսական դեսպան Պ. Զինովիէվ։ նաւապետ Բէթրով և պաշտօնատան բոլոր պաշտօնեաները իրենց տիկիններով։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ գործակատար Պ. Զալաքոսդա առջի օր Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց Նախարար Թէվֆիք փաշայի հետ։

ՍԻՐԵԶԻ մէջ անծանօթ անձեր երեքշաբթի օր Պուլկար ուսուցիչ Նոմոֆի և կնոջը վրայ յարձակելով՝ վիրաւորեր են զանոնք։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպանատան պահականաւ Լը Մուէթ ազդանաւը առջի օր Սեւ ծով գնաց նշանառութեան փորձեր ընելու համար։ Իրիկունը դառնալով ելեկտրական լոյսով ողողեց Վոսփորի երկու եզերքները։

ԱՆԵՐԵՍ ՍՐՃԱՐԱՐ ՄԸ.—Տօպրուճացի Իսլամ ծերունի մը, որ Մէքքէ ուխտի գացած էր, ի դարձին Պոլսոյ կողմը Ֆաթիհի մէջ Ալի Ղալիպ անուն մէկու մը սրճարանը իր բոլոր կազմածներով կը գնէ 15 ոսկիի փոխարէն, և հոն կը հաստատուի։ Քանի մը օր ետքը յանկարծ Ալի Ղալիպ սրճարան ներկայանալով ծերունիին թեւէն բռնելով դուրս կը նետէ, ըսելով թէ սրճարանը իրենն է։ Խեղճ ծերունին այդ աներես սրճարարին դէմ դատ բացած է։

ՍԵԼԱՆԻԿԷ կը գրեն թէ՝ քաղաքին անգլիական ընդհ. հիւպատոս Պ. Ճ. Պլունդի ի պատիւ, որ նոյն պաշտօնով Պուդըն փոխադրուած է, մեծ հացկերոյթ մը տրուեր է։ Քաղաքին անգլիական գաղթականութիւնը անոր պաշտօնավարութեան ի յիշատակ 300 ոսկի արժողութեամբ արծաթէ սեղան մը նուիրեր է անոր։

ՈՍԿԵՂՋԻՒՐ.—1899 մարտ 1էն յուլիս 7 (Ը. Թ.) 1,800 շոգենաւեր կամուրջէն անցնելով Ոսկեղջիւրի մտեր են։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ լրագիր մը կ'ըսէ թէ՝ Սուտանցիներու ցեղապետաց հալածելու համար քիչ ատենէն 7,500 հոգիէ բաղկացեալ բանակ մը դէպի Հարաւային Եգիպտոս ճամբայ պիտի ելլէ։

ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ.—Նշանաւոր Յոյն աւազակ Սրաօ, որ Սէրֆիճէի մէջ աւազակութիւններ կ'ընէր, վերջերս ձերբակալուեր է ոստիկան-զինուորներու կողմէ։

ԿՌԻՒ.— Նախընթաց օր ժամը 7ին Սթէնիայի մօտերը 13 անձերու միջեւ, որոնք պտոյտի գացած էին, կռիւ ծագեցաւ։ Ֆայիզ անուն անձ մը դաշոյնի հարուածներով վիրաւորեց իր ընկերներէն Միւնիր և Խալիլ անուն անձերը։ Ոճրագործը և իր ընկերները ձերբակալուեցան։ Ոստիկանութիւնը քննութեան մը հասկցաւ որ վնասակար անձեր են, և որոշեց մայրաքաղաքէն արտաքսել զանոնք։

ՈՒՂՏԻ ՄԸՆ ԹՈՒՆԱՒՈՐՈՒԱԾ.— Պաբ-էլ-Հատիտի (Սուրիա) մէջ մարդ մը, տեսնելով որ իր ուղտը օձէ մը խայթուած է և պիտի մեռնի, զայն մորթելով միսը ծախեց։ Հարիւր հոգիի չափ անձեր, որոնք ուղտին միսը կերած էին, սոսկալի կերպով հիւանդացան։ Իրենցմէ երեքը մեռան, միւսները բժշկուելու վրայ են։

ԿԱՅԾԱԿ.—Երէկ առաւօտեան սաստիկ անձրեւներուն Սուլթան Սէլիմի կողմը, տան մը դրան առջեւ կայծակ ինկեր է։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ. 20 յուլիս.— Ծանր շըփոթութիւններ ծագեցան երէկ իրիկուն. բազմաթիւ մարդիկ վիրաւորուեցան։ Յետոյ 600 ոստիկաններու և խռովարարներու միջեւ կռիւ մը ծագեցաւ, մէկ քանի ոստիկաններ և բազմաթիւ անձեր վիրաւորուեցան։ (Տե՛ս Արտաքին Լուրերը)։

ԼՈՆՏՈՆ.—Երեսփ. Ժողովը քուէարկեց 3,100,000 անգլ. ոսկիի վարկ մը, նաւային նոր շինութիւններու համար, իբրեւ յաւելուած 1895ի օրէնքին՝ ի մասին նաւային շինութիւններու։

— Երեսփ. Ժողովին մէջ գաղթային նախարար Պ. Չէմպըլէն յայտարարեց թէ Թրանսվալի բարեփոխեալ ընտրական օրինագիծը կրնայ համաձայնութեան մը հիմը ըլլալ։

ՀՌՈՄ. — Քասդէլկանտոլֆոյի մէջ երկրաշարժին հետեւանօք եկեղեցիին մէկ մասը փլաւ. Մարինոյի մէջ բուռն ցնցում մը եղաւ։ Ֆիու Միչինոյի մէջ թեթեւ ցնցում մը զգացուեցաւ։

—Հանգուցեալ Զարեւիչին յուղարկաւորութեան հանդէսին՝ Ումպէրթօ թագաւորին կողմէ ներկայ պիտի գտնուի իր եղբօրորդին Աօստէի դուքսը, որ արդէն Հռոմէ մեկնած է Բեդերսպուրկ։

ՈՒԱՇԻՆԿԴԸՆ. — Պատերազմական նախարար Պ. Ըլճըր հրաժարեցաւ։

ԹՐԻԷՍԴԷ. — Ծովակալ Տիուէյ հոս հասաւ Օլիմփիա զրահաւորով։

ԱՊԻԱ.—Սամոայի գերագոյն դատաւոր Պ. Չէմպըրս հրաժարեցաւ։

ՊԱՐՍԵԼՈՆԱ.—Ֆրանսական տորմիղին այցելութեան առթիւ, քաղաքապետութիւնը երէկ իրիկուն ծովակալ Ֆուռնիէի և անոր սպաներուն հանդէս մը տուաւ, որմէ յետոյ 800 ցուցարարներ ծովակալ Ֆուռնիէի ընկերացան մինչեւ նաւահանգիստը, յետոյ փողոցներուն մէջ պտտցուցին Ֆրանսական դրօշակը։

ԼԱ ՀԷՅ. — Խաղաղութեան Դեսպանախորհուրդին երրորդ մասնախումբը երկրորդ ընթերցմամբ ընդունեց միջազգային վէճերը խաղաղութեամբ կարգադրելու մասին պատրաստուած պայմանագրին 1էն 36 յօդուածները, Միջազգային քննութեանց վերաբերեալ երրորդ հատուածը առկախ մնաց, մինչեւ որ Ռումանիոյ Սերպիոյ և Յունաստանի պատուիրակները հրահանգ ստանան իրենց կառավարութիւններէն։

ՊՐԻՒՍԷԼ։—Կառավարութիւնը հրաւիրեց ընտրական օրինագծին քննութեան յանձնաժողովը՝ փութացնել իր բանակցութիւնները, որպէս զի կարելի ըլլայ այդ օրինագիծը վճռատուութեան դնել խորհրդարանին ներկայ նստաշրջանին։

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Վարչապետ Պ. Վլատան Եորկէվիչ հոս հասնելով, գործերու գլուխը ձեռքն առաւ։

— Կնեազեվիչի դատը երկուշաբթի պիտի սկսի։

ՎԻԵՆՆԱ, — Պաշտօնաթերթը կայս. հրամանագիր մը կը հրատարակէ որ կը պարունակէ պետական պայմանագրին գարեջրի տուրքին վերաբերեալ [illegible]։ Բէշթայի պաշտօնաթերթն ալ պայմանագրին նոյն հատուածները կը հրատարակէ։

ՍՕՖԻԱ.— Սև Լերան գահաժառանգ Տանիլօ իշխանին հարսնիքին՝ Պուլկարիոյ իշխանին կողմէ ներկայ պիտի գտնուին իշխանին ընդհանուր թիկնապահ զօրավար Նիքոլայէֆ և հեծելազօրքերու հարիւրապետ Նիքոլոֆ, որոնք արդէն չորեքշաբթի օրը Սոֆիայէ Ցեթինյէ մեկնեցան։ Ցեթինյէի Պուլկարիոյ գործակատար Պ. Քոնսթանթինովիչ Պուլկար կառավարութեան ներկայացուցիչը պիտի ըլլայ։

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 21 Յուլիս.—Կը ծանուցուի թէ Զարը կարգադրութիւն մը կը պատրաստէ, որպէս զի բոլոր վեհապետները Բարիզ այցելեն, 1900ի Արուեստահանդէսին միջոցին։

—Շանկայի մէջ օտար գործակատարները ստորագրեցին իրենց ստացած արտօնութիւնները, բացի Ֆրանսական գործակատարէն, որ նախ և առաջ 1896ի կարգադրութեան վաւերացումը կը պահանջէ։ Ռուսիա ոյժ կուտայ Ֆրանսական պահանջումներուն։

ՎԻԵՆՆԱ. — Քաղաքական շրջանակներու մէջ կը հաւաստուի թէ՝ կայս. հրովարտակով մը Աւստրիոյ արդի սահմանադրութիւնը պիտի ջնջուի, և նոր մը պիտի յաջորդէ անոր։

ՄԱՏՐԻՏ,—Խորհրդարանը վաղը Սպանիական պարտքին վերաբերեալ կարգադրութիւն մը պիտի քուէարկէ։ Այս կերպով տեղի չպիտի տրուի նախարարական տագնապի մը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

Օսմանեան Քոնսոլիտէ		
Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	Ղրշ.	25.11
Երէկուան բարձր գինը	»	25.12
» վար »	»	25.11
Սէրի B	»	46.—
» C	»	28.30
Րումէլի Երկաթուղի		
Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	Ֆր.	126.75
Երէկուան բարձր գինը	»	127.42
» վար »	»	126.75
Թիւրքիոյ բաժնեթուղթ	Լ. Օ.	6.35
» Ժուիսանս	Ֆր.	230.—
» Պարտաթուղթ	»	490.—
Օսմ. Ապահովգր. Ընկ.	Լ. Օ.	4.15
Դրամներու ընթացքը		
Մէճիտիյէ արծաթ	Ղրշ.	108.—
Մէթալիք	»	98.10
Անգլիական ոսկի	»	110.03
Ֆրանսական ոսկի	»	87.10
Քրիմից	»	51.05
Րուպլի թղթադրամ	»	8.58
Լօնտոն 3 ամիս		109.07½
Բարիզ » »		23.07¾
Ֆլորին [illegible]		10.88

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

20 Յուլիս	ԼՈՆՏՈՆ	ԲԱՐԻԶ
	Անգ. ոսկի	Ֆր.
Անգլ. գոնս.	107.20	
Օսմ. Գոնս. Սէրի B	46.—	47.10
» » » C	26.—	26.35
» » » D բաց.	22.81	23.05
» » » D գոց.	22.81	23.05
Գրէտի Լիոնէ		956.—
Օսմանիէ		420.—
Օսմ. [illegible]		498.—

ԴԷՍ ՈՒ ԴԷՆ

ՄԵՌԵԼՆԵՐԸ Կ'ԱՄՈՒՍՆԱՆԱ՜Ն.—Չինաստան այլանդակութիւններու երկիր մըն է իր սովորութիւններով, որոնք եւրոպական սովորութեանց հակոտնեան են։ Երկնային Որդիները ի նշան սուգի՝ ճերմակ զգեստ կը հագնին։ Ձին աջ կողմէն կը նստին։ Անոնք ճաշէն առաջ աղանդեր կ'ուտեն, և ճաշէն վերջն ալ ապուր են։ Երկար պիտի ըլլայ բոլոր այլանդակութիւնները թուել։ Բայց կայ սովորութիւն մը որ բոլորովին անծանօթ մնացեր է, և որուն քով վերը յիշուածները բան մը չեն արժեր։ Մեռելներու ամուսնութիւնն է այն։ Չէք հաւատար, այնպէս չէ՞։ Տեսէք սակայն ինչ կ'ըսէ միսիոնար մը։ Երբ մարդ մը, դեռ չամուսնացած մեկնի այս տառապանքի աշխարհէն,

տարիկայ ամենամեծ վիշտ կը պատճառէ ընտանիքին, որ կը վախնայ թէ հանգուցեալը տաժանելի գոյութիւն մը պիտի ունենայ հանդերձեալ կեանքին մէջ։ Հետեւաբար, այս անպատեհութեան (.*) տեղի չտալու համար, կ'երթան դեռ նոր մեռած ...ուհի մը կը գտնեն, և կ'ամուսնացնեն այդ երկու դիակները, անշուշտ չմոռնալով նշանախօսութիւն ալ կատարել նախապէս։ Ցետոյ երկու անզգայ նորապսակները միևնոյն գագաղին մէջ կը դնեն, եւ այդ ... հարսանեկան անկողինը կը տանին դաշտը, ուր բաց օդին տակ կը մնայ բաւական ժամանակ։

ՁԵՌՔ ԹՌԹՌՈՒԵԼՈՒՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔԸ.— Նիւ Եորքէ կը գրեն թէ Էտիթ Տուն անուն 18 տարեկան աղջիկ մը դատ բացեր է Ֆրետերիք անուն դեղագործի մը դէմ, որ իրիկուն մը անոր ատենը երթալով այնպէս ուժգին կերպով սեղմած էր անոր երկու ձեռքերը, որ մէկ ձեռքին ոսկորները կոտրեր են, որով այն ձեռքը անգործածելի կ'ըլլայ։ Միւս ձեռքն ալ մասնակի անշարժութեան կը մատնուի։ Աղջիկը 25,000 տոլարի հատուցում կը պահանջէ։

ԼՈՆՏՈՆԻ ՀԱՆՐԱԿԱՌՔԵՐԸ. — Ցայտնի է թէ աշխարհի էն շատ հանրակառք ունեցող քաղաքը Լոնտոնն է։ Ճեներըլ Օմնիպիւս Քըմփընի անուն ընկերութիւնը 1,300 կառք ունի, որոնք գիշեր ցորեկ 190 միլիոն ճամբորդ կը փոխադրեն տարին։ Հայպա միւս 40ի չափ հանրակառքի և թրամուէյի ընկերութիւնները, առանց հաշուելու առորեկրեայ երկաթուղւոյ երկք գիծերը։ Այս ընկերութիւններու էն կարեւորին, «Ճեներըլ Օմնիպիւս Քըմփընի»ի մասին հրատարակուած վիճակագրութիւնը կը ցուցնէ թէ վերջին տարւոյն մէջ, վերը յիշուած 1300 կառքերը իրր 200 միլիոն ճամբորդ փոխադրած են, և 47 միլիոն քիլոմեդր ճամբայ պացած են. այսինքն երկրէս լուսինը եղած հեռաւորութեան 100 անգամը։ Ընկերութիւնը ունի 15,331 ձի, որոնց սնունդին ծախքը 8,200,000 ֆր.ի կը նայի տարին։ Հասոյթն է իւրաքանչիւր ճամբորդի համար 15 սանթիմ։ 1898ին ընդհ. հասոյթին գումարը 30 միլիոն ֆր.ի հասած էր։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ որ ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցիս հաստատեալ առաքինի գանձանակներէն անցեալ յունիս ամսոյ մէջ բացուած 96 գանձանակաց հասոյթն 3522.25 ղրշ. եղած է ըստ հետեւեալ ցուցակի։

Տեարք՝ Կարապետ և Պետրոս Փանոսեան 535 ղշ., Եղիազար Էքմէքճեան 325, Ցարութիւն Էժտահարեան 150, Աւետիս Կիւլպէնկեան 132, Նիքօթ Պարոնեան 124.25, Ալիքսան Թօփալեան 116.50, Մկրտիչ Պէզազեան 81.25, Յակոբ Պօյաճեան 78, Կարապետ Գաբամաճեան 66.50, Մկրտիչ Սիսլեան և Աւետիս Սպէնչեան 62.50, Մանուկ Միքայէլեան 60, Ստեփան Գաւուգճեան 56.50, Թումիկ Կեսարեան 56, Յակոբ Թրեանց 55.25, Դաւիթ Տէր Մովսէսեան 54.25, Եղիազար Մօլտավաքեան 52, Եավրուեան Խաղուլեան ընկ. վաճառատուն 51.50, Կարապետ Պասմաճեան 46.25, Ոհ 46.25, Ռափայէլ Եզեկիէլեան 44.25, Յակոբ Գօլօլեան 41, Տօքդ. Արզումանեան 40.75, Տիգրան Տէր Ներսէսեան 38.50, Սարգիս Խարայէլեան 37.50, Նշան Ցարութիւնեան 35.50, Գառնիկ Վանլըեան 35.50, Նշան Սէրվէրեան 35.25, Նշան Հանէսեան 34.50, Ցարութիւն Սամանճեան 34, Գէորգ Սարրաֆեան 33.50, Նազարէթ Պօճչալըեան 31.25, Մարտիրոս Ասատուրեան 30.25, Աւետիս Քրիկեան 30, Պետրոս Անդրանիկեան 29, Սարգիս Տանծիկեան 28.75, Յակոբ Քէլէկեան 27.25, Մարուքէ Ֆրէնկեան 27. Թաղական Խորհուրդ Գույկունճուգի 26.25, Գրիգոր Զաքարեան 25.50, Տիկին Բերուզ Տէմիրքաբուլեան 25.25, Ռուբէն Զրաճեան 25.25, Յակոբ Իւթիւճեան 23.75, Կարապետ Այճեան 23.25. Ստեփան Հէքիմեան 23, Նիկողոս Չիվիճեան 22.50, Ասատուր Սիմոնեան 21.50, Լեւոն Համամճեան 20.75, Միհրան Ալէաթճեան 20.50 Ցարութիւն Շէրպէթճեան 20.25, Աւետիս Շալճեան 20.25, Ոսկեան Կիւմիւշեան 20, Սեդրակ Մուրատեան 20, Երուանդ Լաթիֆեան 19.25, Յովհաննէս Սէտէֆճեան 19.25. Միհրան Պարսամեան 18.50, Համբարձում Գազազեան 18.50 Ռուբէն Աթանասեան 18.50, Զաքար Գույումճեան 18.50, Խաչիկ Քէրիմեան 17.50, Յովհաննէս Խարայէլեան 17, Գէորգ Յովակիմեան 15.25, Մարտիրոս Ղազիկեան 14.50, Թաղական Խորհուրդ Ենի-գաբուի 13.75, Ռուբէն Լուսարարեան 13.50, Կարապետ Մերճանճեան 11.25, Ցարութիւն Փաշիկեան 11, Միսաք Պուտաքեան 10.25, Մելքոն Գալէնտէրեան 10, Տօքդոր Կ. Մութաֆեան 10, Խաչատուր Աբեւեան 10, Խաչիկ Ալլահվէրտի 10, Թադէոս Բապուչճեան 9.75, Միսաք Մալխասեան 9.25, Սարգիս Մկըրեան 9.25, Մագսուտ Նարլեան 9, Ցարութիւն Մուրատեան 8.75. Տիգրան Փափազեան 8.50, Պետրոս Մնակեան 8.50. Բարսեղ Աւետիսեան 8.50, Համբարձում Մինասեան 7.75, Մասվաճառ Քօչօ 7.50, Կարապետ Աւետիսեան 6.25, Երամ Ճէնպեան 6, Մկրտիչ Խաչիկեան 5.50, Տիրան Նազարեան 5, Փիլիպոս Այճեան 5, Մկրտիչ Փէշտիմալճեան 5, Կիւլպէնկը Տէրտէրեան 4.75, Գրիգոր Երմէնեան 4, Մեսրոպ Քէօրիւքճեան 3.50, Տքդ. Դաւիթեան 3.25, Խաչիկ Փափազեան 3, Փանոս Սրուանձտեանց 3, Նպարավաճառ Մարկարիոս 2.50, Գէորգ Թորգոմեան 1, Միհրան Գաբամաճեան 0,50։ Ընդհ. գումար 3522,25 ղրշ.։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

Այս նշանը կրող տուփերուն մէջ ծախուած սպեղանին շատ դիւրաւ կը բուժէ մորթի այտուցքները, բորբոքումները, բորոտութիւնը, Բունըլըդըլէմ և այլն։ Ասկէ զատ կ'անհետացնէ մորթին վրայ բացուած զանազան վէրքերը և Գաղղիական ախտի նշանները։ Մորթին գոյնը կը գեղեցկացնէ, յօդացուէ յառաջ եկած ցաւերուն և աչքի բոլորտիքներու բորբոքումներուն, և վերջապէս ամէն տեսակ մորթային հիւանդութեանց դարմանումին համար առաջին սպեղանին է։

Գործածութեան եղանակ.— Մարմնոյն ո՛ր կողմը որ պէտք ըլլայ գործածել այս սպեղանին, պէտք է լաւ կերպով օրը երկու անգամ քսուի։ Եթէ անդամալուծութեան համար է՝ պէտք է ողնայարին վրայ քսել։ Ոտքի կոշտերու համար պէտք է լաթի կտորով մը կոշտին վրայ կապել։

Կը ծախուի միմիայն Պ. Խամոնի Բարուանայի անգլ. վաճառատունը, Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց թիւ 95-97։ 36—36

ԼԻՆԻՄԱՆ ԺԷՆՕ

37 ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Այնպէս որ այլեւս խաբելու հարկ չկայ։ Առանց ցաւ տալու, առանց մազերը թափելու վերջնական կերպով կը բուժէ։ Ամէնէն նըշանաւոր ձիաբոյծները, անասնաբոյժները, լարախաղացները և այլն մեծապէս գնահատած են զայն։

Այս դեղը ձիերուն ոտքի վէրքերը, ուռեցքները, ճմլուածքները, ճեղքուածքները և ուրիշ բազմաթիւ հիւանդութիւնները վերջնապէս կը բուժէ։ Առանց մազերը կտրելու վէրքը 3-4 վայրկեանի մէջ կրնայ կապուիլ։ Գինն է 6 ֆր.։ Կը գտնուի ԺԷՆՕ դեղարանը, Սէնթ-Օնորէ փողոց, թիւ 275, Բարիզ։

Կ. Պոլսոյ կեդրոնատեղիներն են Մէպիքիի, Գասապեանի, Քիւչիւքեանի և Թէոտորիտէսի դեղարանները։

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ»Ի ՏՊԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Կը տպուին ամէն տեսակ Տաճկերէն, Հայերէն և Գաղղիերէն գիրքեր, տեղեկագիրներ, մահազդներ, նամակի գլուխներ, և կը կատարուին ուրիշ ամէն տեսակ տպագրական գործեր, դիւրամատչելի պայմաններով։

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՆ ԱԼ ԲԱՑ Է

կէս օրէն վերջ, թերթը առաւօտները ելլելուն համար։

Կա՛մ բոպիկ պտտեցէք և կամ «Աւստրալիա» անունով կօշիկները հագէ՛ք։ Այս նոր կաշիով շինուած կօշիկները մեծ յարգ գտած են Պոլսոյ բարձր դասակարգին մէջ։ Աննման են այս կօշիկները իրենց ձեւով, առաձգականութեամբ, թեթեւութեամբ, շէնքութեամբ և հաստատունութեամբ։ Այս կօշիկները գործածուելով կ'անհետանան ոտքի կօշտերը և ուրիշ անհանգստութեան առիթները։ Ուստի կօշիկ մը շինել տալէ կամ գնելէ առաջ, մի՛ մոռնաք անգամ մը դիմել անգլիական վաճառատունը, ուր էրիկ մարդոց, կիներու և տղայոց համար ամէն տեսակ կօշիկներ կը շինուին պատրաստ և յանձնարարութեամբ։

Միակ կեդրոնատեղի՝ Ղալաթիա Եիւքսէք Գալտըրըմ, Վօյվօտայի կարգը թիւ 95-97, Խամընտ Բարուանայի վաճառատուներն են։ Իւրաքանչիւր տուփի վրայ գրուած են «Աւստրալիա բաթէնթ» բառերը։ Գնման և վաճառման պայմանները բացատրող թուղթ մ'ձրի կը տրուի։ 36—8

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 200,000,000 ՖՐ.

Ամբողջովին վճարեալ

ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 50,000,000 ՖՐ.

Գործակալութիւն Կ. Պոլսոյ՝ Հալաճեան խան. Գարաքէօյ, կամ.ւրջին մօտ. Դեր-Գործակալութիւն, Պոլսոյ կողմ Սուլթան-Համամ.

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆ կը կատարէ սեղանաւորական ամէն տեսակ գործողութիւն։ Փոխատուութիւն կ'ընէ արժէթղթոց վրայ։ Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ՝ ի փոխարէն աւանդ թողուած արժէթուղթերու։ —Ֆրանսական ու օտար զանազան հրապարակներու վրայ շրջաբերութեան կը դնէ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԵՐ և ՎԱՐԿԱԳՐԵՐ։ —Պորսայի հրամաններ կը կատարէ։ —Կտրոններ կը վճարէ։ —Պայմանաժամով ՄՈՒՐՀԱԿՆԵՐ կուտայ, որոշեալ պայմաններով։ —Արժէթուղթեր կ'ապահովէ։ —Դրամ կ'ընդունի Ջեփի հաշուով։ —ԴՐԱՄԱՐԿՂՆԵՐ վարձու կու տայ։ —Աւետրական տոմսերու, բեանգրերու և փոխանակագրերու արժէքը կը գանձէ։

ՊՈԼՍՈՅ Դեր-Գործակալութիւնը կը կատարէ ամէն տեսակ սեղանաւորական գործեր։ —Ապրանքի վրայ փոխատուութիւն կ'ընէ։ —Ապրանք կ'ընդունի թէ՛ իբրեւ անպայման աւանդ՝ պարզ մթերողչէք ստանալով, և թէ յանձնակատարութեամբ՝ ի Պոլիս կամ արտասահման վաճառման համար

AU LOUVRE

Օ ԼՈՒՎՐԸ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ

ԵՕՐԿԻՒՍՏԷՍ ԵՒ ԶԱՎՈՒՇ ՕՂԼՈՒ

194 ԲԵՐԱ, ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 194

Մեծ վաճառում, գարնան վերջանալուն առթիւ

ԶԱՓԱԶԱՆՑ ԶԵՂՉԵԱԼ ԳԻՆԵՐՈՎ

ՅՈՒՆԻՍ 14/26 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ՕՐՈՒԸՆԷ ՍԿՍԵԱԼ 8—7

ՎԷՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲԺԿ. ԵՒ ԱԿՆԱԲԺԿ. ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Կ. Պոլիս, Պահճէ Գաբու, Ճէլալ Պէյ Խանի կից, թիւ 1.

Ջիֆթէ Սըքլէր մաղազասը

Վերոյիշեալ վաճառատան մէջ ակնաբուժական և վիրաբուժական ամէն տեսակ գործիքներ ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ և ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ կը վաճառուին։ Ամէն տեսակ կակուղ և կարծր [illegible] (քաուչուկ) ապարկաններ, աճուկի կապիչներ ([illegible]), տեսակ տեսակ դրեխներ ([illegible]), ելեքտրական մեքենաներ, ջերմաչափներ, հիւադիտակներ, [illegible], մանրադէտներ ([illegible]) փոքր և մեծ մանրադէտի ապակիներ, նոր տեսակ ոսկի և այլն ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ։ Գիները խիստ աժան։

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (39)

ՖՕՐԹՈՒՆԷ ՏԸ ՊՈԱՆՕՊԷ

ՀԱՆՐԱԿԱՌՔԻՆ ՈՃԻՐԸ

Բրէտուշ մաքուր հագուած ըլլալով՝ չէր ուզեր թերեւս բազմամարդ փողոցներէ անցնիլ, երբ ընկեր ունէր իրեն գործաւորի պզտոտ թիկնոցակով և այլանդակեզր կակուղ գլխարկով մարդ մը։

—Սիրելիս, ըսաւ Օրսէլ փողոցը մըտած ժամանակնին, ինծի կը թուի թէ այդ խեղճ աղջիկը, ձեր նկարագրած կերպարանքէն դատելով, իրեն յատուկ կահերով բնակարան մը չունէր։

—Իրաւ է որ արդուզարդը փայլուն չէր, մինչեւ Պինոս. գործաւորուհիի կերպարանք ունէր. հետեւաբար ձեղնայարկի կահաւոր խցիկ մը վարձած պէտք էր ըլլար։

—Ուրեմն մեր քննութիւնը պանդոկներէն սկսինք։

—Պատուակա՞ն գաղափար, պատուական։ Ա՜հ. դուք հոտառութիւն ունիք, դո՛ւք։ Այդ բանն իմ միտքս չպիտի գար երբեք։ Եւ որովհետեւ այդչափ աղէկ կը խորհրդածէք, ըսէք ինծի քիչ մը թէ ինչո՞ւ սպաննուեցաւ այդ աղջիկը... անշուշտ կողոպտելու համար չէր... վրայէն տասնեչորս սու միայն գտնուեցաւ։

—Ինչպէ՞ս, չկրցի՞ք գուշակել, կնոջական վրիժառութիւն մ'է պարզապէս։ Կնոջ մը էրիկը կամ տարփաւորը յափշտակեր էր, այն կինն ալ այդ կերպով հաներ է վրէժը։

—Կարելի է, և սակայն ուրիշներուն այրերը գողնալու երեւոյթ չունէր։

—Ներեցէք, դուք ինքնին ըսիք ինծի թէ նշանաւորապէս գեղեցիկ էր։

—Այո՛, բայց համեստ և զգուշաւոր դէմք մ'ունէր՝ մօրմէ բնաւ չզատուած աղջկան մը պէս։

—Բէ՛հ, պէտք չէ հաւատալ արտաքին երեւոյթներու։ Խեղճ աղջիկները կէս գիշերուն մինակուկ չեն պտտիր հանրակառքերուն մէջ։ Երբ իմանանք ո՛վ ըլլալը, կրնանք փնտռել սպաննուելուն ալ պատճառը։

—Իրաւունք ունիք, դասապե՛տ, ըսաւ Պինոս, որ միշտ համամիտ կը գտնուէր Բրէտուշի։

Արագ կը քալէին, և արդէն անցած էին Մոնմարթրի թատրոնը, որմէ քիչ մ'անդին կը սկսի տէ զԱպէս փողոցը։ Թաղին լաւ բնակուած փողոցն է, և գործաւորաց համար վարձելի կահաւոր տուներ խիստ քիչ կան հոն։ Տուները պատուաւոր երեւոյթ ունին։ Տասնեւութերորդ թաղապետութեան և թղթատարութեան պաշտօնարաններն ալ հոն են։ Շատ բազմամարդ ալ չէ, և մարդ հոն կրնայ հանգիստ խօսակցիլ առանց անցուդարձը նեղելու։

Բրէտուշ կանգ առաւ խճուղիին մէջ և միջնադուռ մը ցուցնելով։

—Սիրելի՛ս, ըսաւ, ահասիկ խեղճուկ երեւոյթով տուն մը, ուր կրնաք և կ'արժէ մտնել։

—Ձեզի հետ, աւելցուց Պինոս։

—Ո՛չ, առանց ինծի։

—Ինչպէ՞ս. կ'ուզէք որ ես մինա՛կ մտնեմ այդ տունը և առանց ձեզի՞ հարցաքննեմ վարձակալը։ Սատանան տանի զիս եթէ գիտեմ ինչ հարցաքննելիքս։ Տեղեկութիւն խնդրել մէկու մը վրայ, որուն անունը չեմ գիտեր, շիտակը խօսելով՝ դիւրին բան չէ։

—Ո՛, դուք այդչափ չնչին բանի համար կ'անձրկիք։ Բանի մը ձեւեր կան գործելու։

—Ի՞նչ են։

—Ամէնէն պարզն է, գրպանէս աղուոր հինգ ֆրանքնոց մը հանել այնպիսի ձեւով մը, որ տան տէրը նշմարէ...։ Եթէ պարզ դռնապան մ'է, երկու ֆրանքնոց մ'ալ կը բաւէ... և քաղաքավարութեամբ կը խնդրեմ որ իմացընէ ինծի թէ սա ու նա ձեւով ու կերպարանքով աղջիկ մը կը բնակի՞ հոն։ Գրաւ կը դնեմ որ չի դժկամակիր պատասխանելու, և եթէ բացասական պատասխան տայ, հաւատացէք որ ճըշմարիտ է։ Այդ մարդիկը գիտեն ի՛նչ ըսել է խօսիլ, և կը տեսնեն որ դուք ստակը չէք տար իրենց եթէ ձեր ուզած տեղեկութիւնը չի տան կամ ձեր գործը չի դիւրացընեն։

—Ես կը կարծեմ որ դուք ինձմէ աւելի լաւ կրնաք խաղալ այդ կատակերգութիւնը։

—Ո՛չ, վասն զի ես չեմ տեսած այն աղջիկը որուն անունը գիտնալ կ'ուզէք և հարկաւ չեմ կրնար ճշդիւ նկարագրել զայն. իսկ դուք որ ուշադրութեամբ զննած էք, կրնաք ա՛յնչափ ճշդիւ նկարագրել, որ իսկոյն կը ճանչնաք։

—Շիտակը խոստովանիմ ձեզի. զիս վարանեցնող կէտը սա է որ վրաս ոչ հինգ ֆրանքնոց ունիմ, ոչ ալ երկու ֆրանքնոց, դրամապանակս տունը մոռցեր եմ։

—Այդ բան մը չէ։ Ահասիկ իմ դրրամապանակս, ըսաւ Բրէտուշ, գրպանէն գեղեցիկ կաշիէ քսակ մը հանելով։ Ասոր մէջ գտնուած ստակը կրնայ Մօնմարթրի բոլոր վարձակալներուն լեզուին կապը քակել։ Առէք և տեսէք ձեր գործը։

Պինոս ձեւի համար վարանեցաւ քիչ մը, բայց վերջապէս ընդունեց ըսելով.

—Կ'ընդունիմ իբրեւ պարզ փոխառութիւն, մէկ երկու օրէն վճարելու պայմանով... բայց կը մտածեմ թէ խնդրելիք տեղեկութիւնս ստանալէ ետեւ ալ մեծ բան մը շահած չի պիտի ըլլամ...։ Ենթադրենք որ ըսուի ինծի թէ աղջիկն հոն կը բնակէր, բայց երեք օրէ ի վեր անյայտ եղած է... ի՞նչ պէտք է ընեմ։

—Վարպետութեամբ մը կը տեղեկանաք անոր սովորոյթներուն, տեսակցած անձերուն, գացած տեղերուն... կը հարցընէք թէ կահ կարասի... թուղթեր և այլն թողա՞ծ է իր սենեկին մէջ... ի՞նչ անունով մտաւ այն տունը. և երբ այս ամէնը իմանաք, ա՛լ ուրիշ բան չի մնար ձեզի ընելիք, բայց միայն վազել Մօրկը երթալ, ձեր իմացածներն յայտնել ատենադպրին, որ ոստիկանութեան կ'իմացընէ։

(Շարունակելի)